ז: משקין בית השלחין פרק ראשון מועד קטן

בהסגר שני מר סבר בכהן תליא מילתא אי טהור אמר ליה טהור ואי טמא שתיק ומר סבר [1]לטהרו או לטמאו כתיב אמר מר אמר רבי נראין דברי רבי יוסי במוחלט ודברי ר' מאיר במוסגר והתניא איפכא תנאי היא אליבא דרבי מר סבר צוותא דעלמא עדיף ליה ומר סבר צוותא דאשתו עדיפא ליה למימרא דמוחלט מותר בתשמיש המטה [א]אין והתניא [ב][2]וישב מחוץ לאהלו שבעת ימים שיהא אסור בתשמיש המטה ואין אהלו אלא אשתו שנאמר [3]לך אמור להם שובו לכם לאהליכם [ג] ר' יהודה אומ' [4]שבעת ימים יספרו לו [ד]ימי ספירו ולא ימי חלוטו ר' יוסי בר' יהודה אומר ז' ימי ספירו ק"ו לימי חלוטו וא"ר חייא דנתי לפני רבי לימדתנו רבינו יותם לא היה לו לעוזיהו אלא בימי חלוטו אמר לו אף אני כך אמרתי במאי קמיפלגי ר' יוסי בר' יהודה סבר גלי רחמנא בימי ספירו וכ"ש בימי חלוטו ומר סבר [ה]מאי דגלי גלי ומאי דלא גלי לא גלי למימרא דבכהן תליא מילתא אין והתניא [5]וביום הראות בו יש יום שאתה רואה בו ויש יום שאי אתה רואה בו מכאן אמרו [ו]חתן שנולד בו נגע נותנין לו ז' ימי המשתה לו ולביתו ולכסותו וכן ברגל נותנין לו שבעת ימי הרגל דברי רבי יהודה א] ר' אומר אינו צריך [2]הרי הוא אומר [6]וצוה הכהן ופנו את הבית אם ממתינים לו לדבר הרשות כל שכן לדבר מצוה מאי בינייהו אמר אביי משמעות דורשין איכא בינייהו ורבא אמר דבר הרשות איכא בינייהו ורבי יהודה מהתם לא גמרינן דחידוש הוא דהא

לטהרו או **לטמאו כתיב.** כפ' בתרא דנזיר (דף סה: וסש) דרש מייה פתח הכתוב בטהרה תחילה גבי קפק שער לכן קודם לטהרת והתם דרש מדכתיב לטהרו בריש והכא דרש מגופיה דקרא: **ה"ג** בתורת כהנים שבעת ימים ימי ספירו וכו'. ומגב שנכתב (ה) בפסוק כתר ואחרי טהרתו וגו' כתבוהו כאן: **יותם לא** היה לו לעוזיהו **אלא בימי חלוטו.** פירש הר"ר קלונימוס דכתיב (ישעיה ז) ובעוד ששים וחמש שנה יחת אפרים מעם והיינו מגבולת עמוס אע"פ שישעיה אמרה וישעיה נתנבא בשעה שנתנגע עוזיהו כדמוכח קראי שהיה רעש ע"י שרעשו עליונים לשורפו ותחתונים לבלעו הוא מוקה לנגועת עמוס שנתנבא שנתים לפני הרעש וישראל גלה יגלה מעל אדמתו (עמוס ז) שאז נגזרה גזירה וכמה יש עד גלות הושע כן אלה שהיה בשנת שש לחזקיהו חשבונו ס"ה שנים כ' שנים קודם נגעו וכ"ה לנגעו דעוזיהו נתנגע כ"ה שנים לפני מותו וי"ו דיותם ושש עשרה לאחז ושש לחזקיה היה הגלות הרי ס"ה שנים ויותם כן כ"ה שנים כשמלך וא"כ היה עיכובו בימי חלוטו מכל מקום אין ר' יוסי בר' יהודה מוקשה די"ל דנתנגע בסוף השנה ועיכובו היתה בתחילת השנה וכפי' נביאים פרש"י חשבון זה וכן מוכיח בסדר עולם ומאחר שזה אחת נמצא שצריך לישב והלא עוזיהו וירבעם מלכו כאחת דהא ירבעם מלך מ"א שנה וא"כ כשמת היה מ"א למלכות עוזיהו והכתוב אומר בשנת שלשים ושמנה לעוזיה מלך יהודה מלך זכריה בן ירבעם וא"כ חסר ג' שנים וי"ל דמלך ג' שנים בחיי אביו וכן הגיה במקלת פירושים דהכי הוה מעשה דזכריה מלך בחיי ירבעם אביו ג' שנים: **מאי** [ז]**דלא גלי לא גלי.** יש מקשין למה אין רבי יוסי ק"ו הא אדם דן ק"ו מעצמו (ח) ושמא יש שם פירכא או שמא מצורע חידוש הוא א"כ ז' ימים משמע מיעוט לאפוקי ימי חלוטו ואידך דמצטרך לגופיה מיהו (ט) מדכתיב ביה לו שמע מינה למעוטי: [ב] **יש** יום שאי אתה רואה בו. תימה לר"מ למה אינו רואה להקל ועוד למאי דפי' רבינו יצחק דלכולי עלמא בתחילת הסגר רואין להקל לעולם יכול לראות ועוד ופינו את הבית עד שילאו למה טורח לפנות שמא ימצא טהור: **משמעות** דורשין **איבא** בינייהו. ר' דורש מופינו וכיוס אצטריך למידרש כיוס ולא בגילה כדלקמן וי"ו לא משמע ליה ור' יהודה דורש מוכיוס אבל ופינו את הבית שמא אצטריך לרבי יהודה אפי' חבילי קש וחבילי עצים כדתנן בנגעים (פ' י"ג מ"ה) לרבי יהודה:

דבר הרשות **איבא** בינייהו. דרבי יהודה סבר חידוש הוא ואין לגזור היתנה שאר המתנות ומביוס הראות בו לא משמע אלא המתנה דמלוי דמשמע דתלוי הדבר בקביעת היום כגון רגל והוא הדין לאתן ורבי סבר לרבות גמי המתנה שאינה מלוה וגמרינן שפיר להמתנה מופינו כל דבר הרשות בבית לא פליגי דהא בהדיא כתיב ופינו את הבית אלא דבר הרשות דגופיה אינה ואין נראה לפרש שאר דברי רשות כגון חבילי קש ופליגי בנמיס [ג] דלרבי יהודה דאמר חידוש הוא לא יליפינן: דהא

בהסגר שני. דאי מטמא ליה מחליט ליה בטומאה חמורה ומצער ליה: **מר.** ר"מ דאמר רואה להקל לטהר אבל לא לטמא: **סבר כהן תליא רחמנא.** דאי מטמא ליה הוי טמא ואי לא בעי מטמא ליה לא הוי טמא ולהכי חזי ליה להקל אבל לא להחמיר דאי חזי ליה דהוי טמא לא לימא ליה כלום ולא הוי טמא: **ומר.** ר' יוסי דאמר לא להקל: **סבר לטהרו ולטמאו כתיב.** דכי חזי ליה כהן דטמא לא מצי למשתק ולמימר הוי טמא ונמצא מצערו שמטמאו במועד: **והא תניא איפכא.** דתנרי ר"מ במוחלט דברי ר' יוסי במוסגר: **מר סבר צוותא דאשתו עדיף ליה.** ולהכי חזי ליה במועד בהסגר שני דאי מטהרו משמתו ואפי' מטמא ליה ומחליט ליה ומשדר ליה חוץ מג' מחנות ולית ליה צוותא דאיתי דעלמא אפ"ה לית ליה לצערא דהא לית ליה צוותא דאשתו ומותר הוא באשתו להתיחד עמה בימי חלוטו. ודברי ר' יוסי במוחלט דאפי' מטהר ליה דאע"ג דשרי ליה לממנה ישראל אית ליה לצערא דלית ליה צוותא דאשתו דאסור הוא דכיון דמטהר ליה מחלוטו מיבעי ליה למימני שבע ימי ספירו וכימי ספירו אסור ומכל מקום בשמים המטה דכתיב ויבא ממחן לאהלו שבעת ימים ואהלו זו אשתו דכתיב שובו לכם לאהליכם: **ומר סבר צוותא דעלמא עדיף ליה.** האי מנא דאמר א"ר נראין דברי ר"מ במוחלט ודברי ר' יוסי במוסגר סבר צוותא דעלמא עדיף ליה ולהכי חזי בימי חלוטו דאי מטמאו לא מטמא יותר מדמעיקרא ואי מטהרו משמתו לית ליה צוותא דעלמא אף על גב דאסור בשמים המטה צוותא דעלמא עדיף ליה ודברי רבי יוסי במוסגר דלא חזי ליה דלמא מטמא ליה חוץ לג' מחנות ולית ליה צוותא דעלמא ומצער ליה: **ימי ספירו.** אסור בתשמיש המטה ולא ימי חלוטו: **יותם לא היה לעוזיהו אלא בימי חלוטו.** כלומר לא נתעברה אמו ליותם אלא בימי חלוטו דעוזיהו דעוזיהו היה מצורע ולא נזקק לאשתו בימי ספירו אלא בימי חלוטו: **אף אני כך אמרתי.** דמצורע מותר בשמשים המטה דישב מחוץ לאהלו בימי ספירו דכתיב: **ורבי סבר מאי דגלי גלי.** דאיכא אמרי ימי ספירו ולא ימי חלוטו: **למימרא דבכהן תליא מילתא.** פריך כין לר"מ כין לרבי יוסי דר"מ אומר בהדיא אי טמא שתיק ורבי יוסי קאמר אין רואין כלל מכלל דרבי יוסי סבר אי לא בעי לא חזי ליה ולא הוי טמא: **נותנין לו ז' ימי המשתה.** אלא חזי ליה דלמא מטמא ליה: **ולכסותו.** אם נראה הנגע בכסותו: **אם ממתינין לדבר הרשות.** הרי ממתינין לו שאין מטמאין עד שמפנה כל הכלים שבבית וילפי' מינה דבטומאה דבגופיה נמי ממתין לדבר הרשות דומיא דהכא כיון דאשכחן דבטומאה דגופיה ממתינין לו לדבר הרשות כ"ש דממתינין לו לדבר מצוה כגון מתן וברגל: **משמעות דורשין.** דמר דרש מהאי קרא ומר דרש מהאי קרא: **דבר הרשות איכא בינייהו.** רבי יהודה דמפיק מביוס הראות בו ומכאן אמרו אחתן ורגל דהיינו מצוה ממתינין לו אבל לדבר הרשות אין ממתינין לו בטומאה דגופיה ורבי סבר דבדבר רשות נמי ממתינין לו כדאמרי' לעיל דרבי יליף טומאה דגופיה להמתין לו מטומאה דביתו: **לא גמרינן.** דהוי חידוש ומחידוש לא יליפינן דכל היכא דאיכא חידוש אין לך דבר בו אלא חידושו: דהא

א) נמי מיר, ד"ה ר"ג כו' ותנינ שנכתב בפרק בתרא ואחרי טהרתו. נ"ב פירוש דהאי קרא דיחזקאל שבעת ימים יספרו לו מיירי אם נצטרע כדמוכח בפרק בתרא דף ט"ו מפרש"י והתם, בהדיא נמי מ"מ לא היה צריך להאי דמוכח מתוך נראה לי גרידא דרש ימי ספירו ולא ימי חלוטו אלא תנב דמיירי בהאי קרא כפ' בתרא כתבוהו כאן: **(ב)** ר"ה מאי כו' מדכתיב ביה לו. נ"ב עיין בספרי דדרשינן לו משמע ימי ספירו ולא ימי חלוטו:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) נמי רבי אומר אינו צריך כו'. נ"ב ימיהם דבמקום קממרינן אינה דרגא וכבי אומר איצטריך יכו' ולא מאי איני צריך דקאמר הכא ולעיל ד"ל דכוונת הברייתא דא"ל לקרא לדבר מצוה וה"ל רק לכתוב לדבר הרשות דגופיה וכ"ש לדבר מצוה דגופיה והוי כמילתא דאמרת כק"ו ערא וכתב לה קרא וכמ"ש תוס' כדף הסמוך בד"ה נפקא ליה וכו' ישב"ה ועפ"ז מיושב מה שתמה מהרש"א שם על דברייסם בעמ"ד ודיק היטב: **ב)** תוס' ד"ה ר' יש שאי אתה רואה בו. עי' על דברייסם בתשובה למלך פ"ז מהלכות יו"ט הלכה ע"ז: **ג)** ד"ה דבר הרשות אינה בינייהו כו' דלר' יהודה דאמר חידוש הוא לא יליפינ. עיין קרבן אהרן פ' תזריע דף קל"ח:

הגהות מהר"י לנדא

א) נמי רבי יהודה אומר שבעת ימים יספרו לו. רבי אומר וכן הוא בתוספתא בהנים ועיין בתס' חולין דף קמא ע"א ובריי"ק:

מוסף רש"י

נותנין לו ז' ימי המשתה. אלא יאלה כהן אחת הנגע, דכל כמה דלא חזי ליה כהן ולא מטמא ליה לא הוי טמא, דבכהן תלא רחמנא -בכורות לד ב.

מסורת הש"ס

א) נקמן טו:, **ב)** [תוספתא נגעים פ"ח], **ג)** [נכתים ז: יד: מנחות נב:], **ד)** נגעים פ"ג מ"ב [בכורות לד:], **ה)** [כלתיתא נדה יט:].

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ר"ג כו' ותנינ שנכתב בפרק בתרא ואחרי טהרתו. נ"ב פירוש דהאי קרא דיחזקאל שבעת ימים יספרו לו מיירי אם נצטרע כדמוכח בפרק בתרא דף ט"ו מפרש"י והתם, בהדיא נמי מ"מ לא היה צריך להאי דמוכח מתוך נראה לי גרידא דרש ימי ספירו ולא ימי חלוטו אלא תנב דמיירי בהאי קרא כפ' בתרא כתבוהו כאן: **(ב)** ר"ה מאי כו' מדכתיב ביה לו. נ"ב עיין בספרי דדרשינן לו משמע ימי ספירו ולא ימי חלוטו:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) נמי רבי אומר אינו צריך כו'. נ"ב ימיהם דבמקום קממרינן אינה דרגא וכבי אומר איצטריך יכו' ולא מאי איני צריך דקאמר הכא ולעיל ד"ל דכוונת הברייתא דא"ל לקרא לדבר מצוה וה"ל רק לכתוב לדבר הרשות דגופיה וכ"ש לדבר מצוה דגופיה והוי כמילתא דאמרת כק"ו ערא וכתב לה קרא וכמ"ש תוס' כדף הסמוך בד"ה נפקא ליה וכו' ישב"ה ועפ"ז מיושב מה שתמה מהרש"א שם על דברייסם בעמ"ד ודיק היטב: **ב)** תוס' ד"ה יש יום שאי אתה רואה בו. עי' על דברייסם בתשובה למלך פ"ז מהלכות יו"ט הלכה ע"ז: **ג)** ד"ה דבר הרשות אינה בינייהו כו' דלר' יהודה דאמר חידוש הוא לא יליפינ. עיין קרבן אהרן פ' תזריע דף קל"ח:

רבינו חננאל

בהסגר שני. ור' מאיר סבר בכהן תליא מילתא אי טהור אמר ליה טהור אי טמא שתיק דבמילתא דכהן תליא מילתא עד דאמר טמא בחזקה קאי. ואמר ר' נראין דברי ר' יוסי שאמר אין רואין כלל במוחלט. והתניא איפכא. נראין דברי ר' מאיר במוחלט ודברי ר' יוסי במוסגר. ופרקינן תרי תנאי ואליבא דר'. האי תנא דתני אמר ר' נראין דברי ר' מאיר במוחלט שרואין. סברי) דלמא אחזי ליה לטהרה יצוותא דעלמא עדיפא ליה מצוותא דאשתו. והאי תנא דתני אמר ר' נראין דברי ר' יוסי במוחלט, סבר אין) חזי ליה טהרה מצריכו לספירת שבעה ואוסרו באשתו שהיה מוהר בה כל ימי חלוטו, יצוותא דאשתו עדיפא ליה מצוותא דעלמא. לפיכך קתני נראין דברי ר' יוסי דאמר אין רואין, במוחלט כו'. ואמרינן למימרא דר' סבר מוחלט מותר באשתו. יאמ' הין. והתניא דר' סבר המוחלט מותר באשתו, דתניא וישב מחוץ לאהלו שבעת ימים שיהא כמנודה ובאבל ואסור בתשמיש המטה. ואין אהלו אלא אשתו כדכתיב שובו לכם לאהליכם. בשבעת ימי ספרו ולא בשבעת ימי חלוטו דברי ר'. ורבי יוסי אומר ז' ימי ספירו ק"ו לימי חלוטו וא"ר חייא] דנתי לפני ר' לימדתנו רבינו יותם לא היה לעוזיהו אלא בימי חלוטו, אמר לו אף אני אומר כן כי במי חלוטו מותר הוא ואינו אסור בתשמיש המטה אלא בימי ספרו ולא אמרינן קל וחומר, אלא בימי ספרו דגלי רחמנא ביה איסורא אסיר, אבל חלוט דלא גלי ביה רחמנא איסורא שרי. למימרא דבדיבורא דכהן תליא מילתא. דכתיב ובביום הראות בו כשר חי ושמא. ומה ת"ל ובביום, לימא ובהראות בו. ובביום ושמא למה לי, אלא יש יום שאתה רואה ויש יום שאי אתה רואה, מכאן אמרו אחתן שנולד לו נגע נותנין לו שבעת ימי המשתה ולאיצטליותו ולכסותו, וכן ברגל נותנין לו כל ימי הרגל, דברי ר'. ר' יוסי אומר אינו צריך הרי הוא אומר וצוה הכהן ופנו את הבית, אם ממתינים לו לפנות את כליו שהוא דבר הרשות קל וחומר שממתינין לו בימי חתונתו ובימי הרגל שמצוה לשמוח בהן. ור' יהודי מן(נצוה (ב)הן)כהן לא גמרי דחידוש הוא

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com